Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
четвртак
11 јула
1940

Година VI
Бр. 162(1.547)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свако дневно осим понедељника
Примерак 1 Д
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефон: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460 — Поштански фах број 128 — Рукописи и фотографије се не враћају.

На минхенској железничкој станици

Г. фон Рибентроп је дочекао мађарске државнике

У Будимпешти се истиче да је посета мађарских државника Немачкој дошла као последица договора између мађарске и немачке владе још од пре два месеца

Гроф Ћано свечано је дочекан у Минхену

Будимпешта, 10 јула. (А.А.) — МТИ јавља:

Министар претседник гроф Телеки и министар иностраних послова гроф Чаки отпутовали су за Минхен у званичну посету, за које ће време имати разговоре са немачким водећим круговима.

У њиховој пратњи налазе се немачки посланик у Будимпешти г. Ердмандорф и неколико виших државних функционера.

На станици су г. г. министре испратили чланови владе, италијански посланик, чланови немачког и италијанског посланства, као и друге угледне личности

Минхен, 10 јула. (А.А.) — ДНБ јавља:

У 10 часова пре подне стигли су посебним возом на минхенску железничку станицу претседник мађарске владе гроф Телеки и министар иностраних послова гроф Чаки.

Мађарске министре поздравио је при доласку министар иностраних послова г. фон Рибентроп. Поред тога на станици су били и шеф протокола г. Дернберг, претставници месних власти и мађарски посланик у Берлину г. Стојаи.

Будимпешта, 10 јула. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

У мађарским меродавним круговима истиче се да је посета грофа Телекиа и грофа Чакиа Берлину дошла као последица договора између мађарске и немачке владе још од пре два месеца.

Мађарски државници измењаће мисли са најпозванијим немачким личностима.

Исто тако изјављује се да ће гроф Телеки и гроф Чаки свакако у Минхену имати прилике да се састану са грофом Ћаном.

ГРОФ ЋАНО У ФЛАНДРИЈИ

Из специјалног воза Грофа Ћана, 10 јула. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Министар иностраних послова гроф Ћано посетио је јуче бојиште у Фландрији и том приликом задржао се у Денкерку и Бризу.

Гроф Ћано је стигао у Лил једним немачким војним авионом у друштву са амбасадорима г. Алфиерием и г. фон Макензеном и члановима своје пратње. На аеродрому грофу Ћану одата је почаст, па је после аутом кренуо на обилажење фронтова, где су се водиле борбе.

ГРОФ ЋАНО СТИГАО У МИНХЕН

Минхен, 10 јула. (А.А.) — ДНБ јавља:

Јутрос у 9 часова стигао је у Минхен на повратку за Италију, италијански министар иностраних послова гроф Ћано.

У пратњи грофа Ћана били су италијански амбасадор у Берлину г. Алфиери, амбасадор г. Бути, шеф протокола г. Челезиа и немачки амбасадор у Риму фон Макензен, шеф протокола фон Дернберг.

На железничкој станици, која је била богато украшена заставама, грофа Ћана и његову пратњу дочекали су министар иностраних послова г. фон Рибентроп, генерал г. фон Еп, претставници месних власти, италијански генерални конзул г. Питалис и претставници италијанске колоније.

Грофу Ћану приређен је срдачан дочек. Одмах по доласку гроф Ћано обишао је почасну чету.

Први велики сукоб британске и италијанске морнарице у Средоземном Мору

Рим, 10 јула. — (А. А.) Посебни дописник Агенције Стефани са поморског фронта радиотелеграфисао је да су се италијански ратни бродови срели са британским ратним бродовима који су имали за циљ да нападну на италијанске ратне бродове на повратку са праћења једног италијанског конвоја, у пределу Киренаике.

До поморске борбе дошло је у 14.30 часова и то на 38 степену ширине, 18 степену дужине, јужно од рта Спартивенто, крајње тачке Калабрије.

Борба је свом силином трајала до 21 часа увече. Учествовале су исто тако и многобројне ескадриле бомбардера које су у суксезивним налетима бомбама тешког калибра нападале противничке бродове.

Француска влада ће пронаћи кривце за ратну катастрофу

Берн, 10 јула. — (А. А.) Днб јавља:

Према вестима из Вишиа, г. Ерио је у току јучерашње седнице скупштине одржао говор, у коме је, пре свега, одао пошту погинулима за отаџбину.

Г. Ерио је затим говорио о обнови земље, а што се тиче ратне катастрофе изјавио је да ће се кривци пронаћи.

„Њихове грешке су многобројне, рекао је г. Ерио, и једног дана казна ће се изрећи.

Берн, 10 јула. — (А. А.) Днб јавља:

Како се сазнаје из Вишиа, на данашњој седници сената сенатор г. Шарл Ребел поднео је предлог о одлуци ревизије устава, који је затим предат на надлежност одбору за народну одбрану.

Предлог гласи:

„Сенат захтева од владе да одмах пронађе и казни све оне који су одговорни за улазак у рат и поред недовољних средстава за вођење операција и за настављање непријатељстава, иако су вође армије сматрали то као немогуће.“

Берн, 10 јула. — (А. А.) Днб јавља:

Претседник г. Жанене изразио је маршалу г. Петену поштовање сената и признање што је своју личност поново ставио на расположење земљи.

„Француска мора поново, изјавио је г. Жанене да развија моралне вредности и ствара ауторитет. Француска сада испашта своје грешке“.

Против предлога одлуке за ревизију гласао је само сенатор маркиз де Самбрен.

Званична седница народног претставништва отпочеће тек сутра по подне у 15 часова.

У Букурешту је ухапшен генерал Антонеску

Букурешт, 10 јула. (А.А.) — ДНБ јавља:

Генерал г. Антонеску ухапшен је синоћ у своме стану.

Ухапшени генерал Антонеску био је 1937 године начелник генералштаба а затим министар војске у влади Гоге. После тога био је наименован за команданта корпуса у Кишињеву. У том својству пензионисан је 8 јуна о. г.

Америчка флота са Хаваја неће бити упућена у Атлантски Океан

Вашингтон, 10 јула. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Адмирал г. Ричардсон, командант флоте, стигао је у Вашингтон са Хавајских острва, па је био примљен од претседника г. Рузвелта, са којим је имао дужи разговор. Адмирал је после тога изјавио да нема намеру да флоту из Тихог Океана упућује у Атлантски Океан.

Њујорк, 10 јула (А.А.) — Рајтер јавља:

Претседник г. Рузвелт изјавио је на конференцији са претставницима штампе да није сада издата никаква наредба о пребацивању америчке флоте са Хаваја у Атлантски Океан.

Напомиње се да је г. Рузвелт дао ову изјаву после конференције са адмиралом г. Ричардсоном, командантом америчке флоте.

—ooo—

У Румунији се Јевреји удаљују из јавне службе

Букурешт, 10 јула. — (А. А.) ДНБ јавља:

Министарски савет донео је одлуку да се сви Јевреји удаље из јавне службе.

Последњих година Јевреји су заузимали најбоље плаћене положаје при државним железницама, у министарству финансија и социјалном осигурању.

После смењивања директора листа „Л Моман“, који је у Букурешту излази на француском језику, влада је за увек забранила излазак овог јеврејског листа, као трећег по реду у Букурешту.

Директор другог листа на француском језику „Ендепанданс Румен“ г. Берковиц смењен је исто тако са досадашњег положаја. Овај лист важио је као орган бивше либералне странке. За новог директора постављен је румунски књижевник г. Таосан.

—o—

ПРЕДЛОГ ЗА ХАПШЕЊЕ Г. ВИДЕМАНА

Државни тужилац је поднео захтев за хапшење немачког генералног конзула Видемана, јер да је његов рад уперен против постојећег поретка у САД.

Наша привредна делегација путује у Берлин у циљу регулисања трговинских односа са државама које су окупиране од стране Немачке

Београд, 10 јула. — Са владом Рајха је постигнут споразум у принципу да се пронађе база за успостављање трговинских веза између Југославије с једне и Данске, Норвешке, Белгије, Холандије и евентуално Пољске с друге стране.

У вези с тим сазнаје се са добро обавештене стране да ће наша делегација отпутовати већ у току данашњег или сутрашњег дана у Берлин. На челу делегације налази се г. М. Пиља, помоћник Министра спољних послова, а чланови делегације су: г. др. И. Белин, први вицегувернер Народне банке, г. др. Грђић, виши чиновник Дирекције за спољну трговину, и г. Карликовић, виши чиновник Министарства спољних послова.

—ooo—

Мађарски Јевреји могу да обрађују земљу до продаје аријевцима

Будимпешта, 10 јула. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

У службеном листу данас ће бити објављен декрет, којим се Јеврејима, поседницима, дозвољава да земљу могу обрађивати до дана док се иста не прода новим сопственицима аријевске расе, које ће одредити министарство пољопривреде.

Ове мере предузете су због тога што су Јевреји, продајући своје поседе сходно аграрној реформи, исте потпуно у сваком погледу запустили.

—o—

БРИТАНСКИ ПОДАЦИ О ДОСАДАШЊИМ ИТАЛИЈАНСКИМ ГУБИЦИМА У АФРИЦИ

Лондон, 10 јула. — Према подацима из Каира, досадашњи губици италијанске војске, за време борби од месец дана, износе: 1.000 заробљених, 60 антитенковских и антиавионских топова које су британске трупе запленили потпуно нове, око 4 милиона метака и преко 80 авиона оборених; број мртвих и рањених није познат. (Рајтер).

—ooo—

У три реда...

ЛОНДОН, 10 јула. — (А. А.) Рајтер јавља:

Његово Краљевско Високанство Војвода од Виндзора наименован је за генералног гувернера Бахамских острва.

БРАТИСЛАВА, 10 јула. — (А. А.) ДНБ јавља:

Словачки парламенат донео је закон о реформи поседа. Овим законом нарочито су погођени јеврејски поседи.

БУДИМПЕШТА, 10 јула. — (А. А.) Агенција Стефани јавља:

Мађарска влада створила је два нова звања, аташеа за културне проблеме и то у посланствима у Риму и Берлину.

За Берлин је наименован г. др. Сигисмунд Морвији, а за Рим г. др. Антон Пал.

НЊУЈОРК, 10 јула. — (А. А.) Агенција Стефани јавља:

Ваздухопловни саобраћај између Лос Анђелоса и Њујорка, чији ће авиони летети кроз стратосферу, већ је јуче испробан. Пробе су испале повољно. Растојање од 5.000 километара прелетено је у рекордном времену од 11 часова и 45 минута, са свега једним заустављањем ради снабдевања бензином у Канзас Ситиу.

Нема промена у политици владе

Могу се очекивати само мање измене у саставу владе

Београд, 10 јула. — Дописник загребачког „Јутарњег листа" јавља своме листу следеће:

Поводом разних верзија о промени политике садашње Краљевске владе, на меродавном месту се сазнаје да се никаква промена не може очекивати у спровођењу владине политике. Краљевска влада ће наставити да спроводи свој одређени програм, који је изражен у досадашњим изјавама меродавних фактора. Може се очекивати једино попуњење Министарства унутрашњих дела и евентуалне мање промене унутар саме владе, које, међутим, неће значити инаугурацију никакве нове политике.

Потпретседник владе г. др. Влатко Мачек имао је јуче дужу конференцију са претседником г. Драгишом Цветковићем, на којој су третирана сва актуелна питања која стоје пред владом, а нарочито питање именовања новог министра унутрашњих послова. Претседник владе г. Цветковић ће ресор Министарства унутрашњих дела задржати само кратко време и привремено, док не буде извршено попуњење владе, које се очекује у најскоријем времену.

Изгледа да ће принос овогодишње жетве у Војводини бити слабији од прошлогодишњег

Као што је ДАН јавио жетва јечма је у пуном јеку у целој Војводини.

Почетком ове недеље, у неким местима, отпочела је и жетва пшенице. Тако, на пример, у Србобрану, како смо извештени, на неким парцелама жетва је отпочела у понедељак, а на другим у уторак. И у другим местима требала је да почне жетва у току јучерашњег дана, али су услед велике кише радови морали бити одгођени. Уколико временске прилике дозволе скоро на целој територији Војводине отпочеће жетва око средине овог месеца.

Косидба пшенице ове године закаснила је за пуних 14 дана. Пролећне поплаве као и абнормалне временске прилике овог пролећа проузроковали су ово закашњење.

У овом моменту немамо тачне званичне податке о стању усева, нити прогнозе о резултатима жетве пшенице. Према нашим приватним информацијама, које смо прикупили из неких житородних крајева Војводине постоји вероватноћа да ће овогодишњи жетвени принос знатно подбацити према прошлогодишњем.

Великом опадању приноса, у првом реду допринеле су следеће околности: мање засејане површине прошле јесени, сталне кише; велике пролећне поплаве; и, на крају, абнормалне временске прилике скоро све до почетка жетве.

Извесни пољопривредни стручњаци тврде и то да се пшеница поправила само на изглед. Али, уствари, како је сада констатовано, зрна пшенице су мала. Наравно, ове информације односе се на прве резултате жетве у извесним местима, а ови подаци не би се могли генералисати и доносити закључци за целокупан резултат жетве.

Тако смо обавештени, на пример, да је у околини Сенте, где је жетва такође отпочела ових дана, резултат жетве нешто бољи. Бољу жетву обећава северни део Војводине, у околини Сенте, Суботице и Хоргоша.

У Банату у околини Петровграда жетва је тако исто отпочела. Констатовано је да је и овде услед неповољних временских прилика, мразова и поплава жетва знатно подбацила.

У Уредби о обезбеђењу усева од града укинуће се рок за уплату приноса

Аранђеловац, 10 јула. — За време свог тродневног боравка у Буковичкој Бањи, бан г. др. Кијурина одржао је конференцију по питању унапређења бање и других радова. На конференцији су учествовали начелници Банске управе г. г. др. Јојкић, Гаспарини, др. Араницки и Милетић, сенатор г. Каменко Божић, бивши народни посланик г. Милан Бацак, генерални директор Штедионице Дунавске бановине г. Богдановић и инспектор г. Мајсторовић.

Сутрадан Рудник, Горњи Милановац и Крагујевац, г. Бан је конферисао са претседницима општина о приликама у овим крајевима. Приликом ових конференција указала се потреба да се изврши измена Уредбе о обезбеђењу усева од града. По досадашњим одредбама ове уредбе, они који нису уплатили принос до 31 марта не могу примити никакву отштету. Бан г. др. Кијурина је обећао да ће извршити потребне измене у Уредби, тако да ће се укинути рок за плаћање и отштету ће добити сви који премију уплате у току године.

Пољске трупе у Египту

Лондон, 10 јула. (БНА) — Лондонски радио јавља да је генерал Вавел, врховни комендант британске војске на Блиском Истоку, обишао пољске трупе, које су из Сирије прешле у Египат, истакавши да је поносан што је добио Пољаке, чије борбене особине цео свет зна.

АМЕРИЧКЕ ФАБРИКЕ АВИОНА И МОТОРА РАДЕ ПУНОМ ПАРОМ ЗА ЕНГЛЕСКУ

Лондон, 10 јула. — Министарство за информације јавља да америчке фабрике авиона и авионских мотора раде пуном паром за Енглеску, којој треба да испоруче у најкраћем времену 6.000 авиона.

Британска влада није предложила разоружање египатске војске

Каиро, 10 јула. (А.А.) — Рајтер јавља:

Египатско министарство народне одбране издало је следеће саопштење:

„Кружили су гласови да је британска влада предложила разоружање египатске војске и уступање њеног материјала британским војним снагама.

Министарство народне одбране изјављује да ти гласови претстављају погрешно тумачење предлога који се још увек проучавају с обзиром да је британска влада изразила жељу да преузме један део материјала који је позајмила Египту а да откупи други део који ће бити замењен материјалом модерног типа. Дејство ове замене биће привремено, а односиће се само на један део египатске војске. У међувремену савезничке снаге које се боре на египатској граници од тога неће имати користи".

—o—

ЕНГЛЕЗИ СУ ПРЕНЕЛИ ИЗ ФРАНЦУСКЕ ВЕЛИКИ БРОЈ МОТОРНИХ ВОЗИЛА

Лондон, 8 јула. — „Дејли Телеграф" јавља да су Енглези успели да превезу из Француске нешто испод хиљаду моторних возила итд. која су оштећена. Сада су многи камиони, аутомобили, моторцикли већ оправљени и стављени на расположење војним властима у Британији.

Прекид у кабелској вези Балкана са прекоморским земљама наступио је вероватно услед поготка авионске бомбе

Београд, 10 јула. — Директна веза која помоћу кабела спаја познато купалиште Игало код Херцегновог са Француском, а по томе и са свим прекоморским земљама, па претставља кабелску везу за цели Балкан, већ четири дана уопште не функционише. Квар је примећен у среду ујутру па је персонал станице одмах почео испитивати узроке. Кабелска станица у Марсељу одговорила је да тамо нема прекида у апарату, а исто тако је одговорила и станица у Тунису. Претпоставило се да квар мора бити на делу Тунис—Малта—Игало.

Извучен је из мора онај кабел који иде према Тунису. Кабел од мора па до зграде функционисао је, али кад је спојен Тунис, опет апарати нису радили, што значи, да се квар налази на делу ближем Тунису. Највероватније је да је кабел прекинут негде у близини Малте или Туниса и то по свој прилици од поготка авионске бомбе.

Из Марсеља биће одаслана специјална лађа за поправљање кабела, а док кабел не буде опет стављен у исправно стање, вршиће се телеграфски саобраћај другим копненим линијама.

Дужина кабела између Игала и Марсеља износи преко 2000 морских миља. Кабел је положен 1937 године, а стајао је преко 100 милиона.

Ако специјална лађа за поправак кабела, због ратних прилика на Средоземном Мору, не буде у могућности да поправи тај квар, Балкан ће остати до конца рата без ове важне линије преко које је био везан са осталим светом.

Министар просвете г. др. Антон Корошец у изјави дописнику листу „Пополо д' Италиа“ говори о жељи југословенске владе да се брижљиво негују, продубе и прошире срдачни односи између Југославије и сила осовина

„Има стотину начина како могу да се продубе везе између Италије и Југославије; реални живот ће нам сам дати прилике које нећемо пропустити“

Рим, 10 јула. — „Пополо д'Италија“, орган фашистичке странке, доноси од свог сталног београдског дописника г. Корада Софије изјаву коју му је дао министар просвете г. др. Антон Корошец.

— Са Италијом били смо од врлог почетка наше државе, Југославије, непосредни суседи и, држим, добри суседи, рекао је г. др. Корошец. И за време санкција, у абисинском рату, није било жалби против практичног држања Југославије које је ишло у корист Италије. Као најбољи доказ томе је чињеница да су се баш после тога могли да остваре они срдачни односи између Италије и Југославије, који трају још и данас и који ће, како сви ми Југославени желимо, остати и убудуће. У шпанском грађанском рату биле су наше симпатије на страни Италије и Немачке. Наши привредни односи са Италијом развијају се најповољније, те се из дана у дан повећавају. Узајамне културне везе наше са Италијом младе су, али семе је пало на плодну и добру земљу. Унутрашњи развој Италије, њене економске, социјалне и културне реформе пратили смо са великим разумевањем и видели колико су оне допринеле снази и величини Италије.

Са Немачком све до инкорпорирања Аустрије нисмо били непосредни суседи. Али библиотеке многих наших људи биле су пуне немачких књига и слика. Откад смо непосредни суседи, од тога времена предузели смо све да дође до искрених односа међу нама за које је била дата најбоља основа у нашим привредним и културним везама. Иако су разне тајне силе роварили против тога настојања, ипак можемо са задовољством констатовати да су наши односи са Немачком врло добри и пријатељски. Ове горе изложене односе између Југославије с једне а Италије и Немачке с друге стране настојаћемо брижљиво неговати, продубити и проширити.

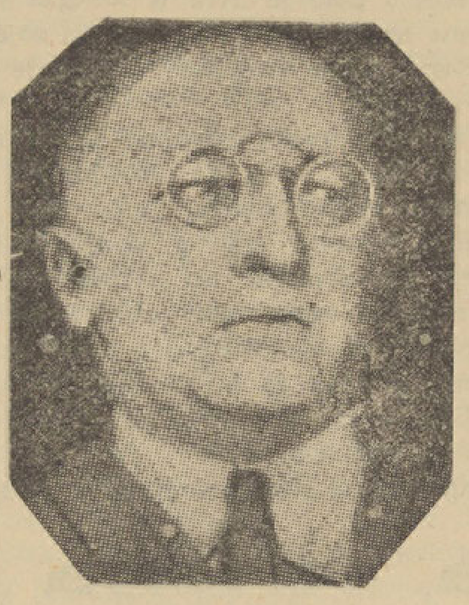

Г. др. Антон Корошец

На даље питање дописника, да ли ће се најављене социјалне и друге реформе као и акција југословенске владе против масона и других субверзивних елемената водити и на терену просветне политике, г. др. Корошец је одговорио:

— Треба да ми верујете да нисам дошао у Министарство просвете само ради тога да намештам и премештам учитеље и професоре. Ви добро знате моје програмско становиште, и једино то желим да кажем да ћу све предузети што је у корист наше народне Династије и наше отаџбине.

На питање у коме правцу и на који начин би требало продубити културне везе између Италије и Југославије, г. др. Корошец је одговорио:

— Има стотину начина како могу да се продубе културне везе између Италије и Југославије. Реални живот ће нам сам дати прилике које нећемо пропустити. Али двоје чини ми се као важан предуслов. Теже је остварити дубље културне везе ако не владамо италијанском језиком. Само ако постоје искрене и свестране симпатије између италијанског и југословенског народа могу постојати и могу продубљавати културне везе. А тиме је већ обележен правац мога рада

НОВЕ АПЕЛАЦИОНЕ СУДИЈЕ У НОВОМ САДУ

Београд, 10 јула. — За судије Апелационог суда у Новом Саду су постављени: гг. др. Фран Ђупановић, досадашњи заменик државног надодвјетника у Загребу, бивши шеф отсека за Војводину у Министарству правде, Милош Радуловић, судија Окружног суда у Великој Кикинди, Ђока Николић, судија Окружног суда у Петровграду, и Север Звекић, судија Окружног суда у Суботици.

НОВИ ЗАМЕНИК ВРХОВНОГ ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИОЦА

Београд, 10 јула. — За заменика Врховног државног правобраниоца постављен је г. Јован Коштуница, судија Окружног суда у Новом Саду.

У СЕЛУ ФИЛИПОВУ ЈУТРО ЗЕМЉЕ СЕ ПРОДАЈЕ ЗА 80.000 ДИНАРА

Оџаци, 10 јула. — У последње доба као што је опште познато, цене некретнинама, нарочито у Војводини, рапидно скачу. Рекорд у томе је постигло, изгледа, богато немачко село Филипово у коме је, пре неки дан, једно јутро првокласне оранице продано за 80.000 динара. Ратари из Филипова материјално одлично стоје, јер су се услед застопних коњуктура у кудељи обогатили. Пошто не желе да купују земљу у другим атарима, плаћају, као што се види, баснословне своте за плодне оранице у сопственом атару. (Дан)

Председник владе г. Цветковић примио дужност министра унутрашњих послова

Београд, 10 јула. — Председник владе г. Драгиша Цветковић примио је јуче по подне, око 14 часова, у својству заступника министра унутрашњих послова, дужност министра унутрашњих послова од досадашњег министра г. Станоја Михалџића.

Г. Станоје Михалџић постављен за бана Дринске бановине

Г. Станоје Михалџић

Београд, 10 јула. — Указом Краљевских Намесника, на предлог председника Министарског савета и заступника министра унутрашњих послова, постављен је за бана Дринске бановине г. Станоје Михалџић, министар на расположењу.

Досадашњи бан Дринске бановине г. Владимир Јевтић истим указом разрешен је дужности и стављен на расположење.

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

Потпредседник владе г. др. Влатко Мачек допутовао је јуче пре подне у Београд. Са г. др. Мачеком допутовали су министри г. г. др. Шутеј, др. Смољан и др. Торбар. Одмах по свом доласку у Београд, г. др. Мачек је посетио председника владе г. Цветковића и са њим дуже конферисао.

Министар социјалне политике и народног здравља г. др. Срђан Будисављевић, шеф СДС, посетио је јуче пре подне потпредседника владе г. др. Мачека и задржао се с њиме у дужем разговору.

Председник владе г. Драгиша Цветковић примио је јуче пре подне министра на расположењу и новог бана Дринске бановине, г. Станоја Михалџића.

Председништво СДС одржало је конференцију у Загребу, којој су присуствовали председник СДС г. др. Срђан Будисављевић, председник извршног одбора, сенатор г. Вјеслав Вилдер, генерални секретар, сенатор г. Саша Коловић и г. др. Хинко Кризман.

ОЧЕКУЈЕ СЕ СЛАБА БЕРБА У ОКОЛИНИ СРЕМСКИХ КАРЛОВАЦА

Сремски Карловци, 10 јула. — Изгледи на овогодишњу бербу су минимални, услед тога што стално влада невреме (час киша час сунце), пероноспора се све више шири, тако да су сви изгледи да ће овогодишња берба у веома знатној мери подбацити.

После завршеног инспекционог путовања у јужним крајевима Дунавске бановине Бан г. др. Бранко Кијурина вратио се у Нови Сад

Младеновац, 10 јула. — Јуче пре подне допутовао је у Младеновац бан г. др. Бранко Кијурина у пратњи начелника Банске управе гг. др. Јојкића, Гаспариниа, Милетића и др. Араницког, директора Штедионице Дунавске бановине г. Живорада Богдановића, инспектора г. Мајсторовића и свог личног секретара г. Јанковића. Пред среским начелством бана г. др. Кијурину дочекали су сreски начелник г. Милорад Мишић, бивши народни посланик г. Милан Бацак, председник Младеновачке општине г. Јовица Спасојевић, бански већници гг. Милета Поповић и Милутин Петровић, председници свих општина. Среза младеновачког, шефови надлештава и претставници свих месних друштава и установа. Пошто се упознао са присутнима, бан г. др. Кијурина је извршио инспекцију у Среском начелству, а затим је обишао сајмиште и разгледао радове на изградњи нове грађанске школе. Пошто су радови услед недостатка материјалних сретстава обустављени, г. Бан је обећао помоћ за довршење ове зграде. Затим је бан г. др. Кијурина обишао бању Селтерс у пратњи генералног директора Штедионице г. Богдановића.

Г. Милан Бацак приредио је у подне, у своме стану, ручак. После ручка бан г. др. Кијурина је наставио пут за Нови Сад.

ПОВРАТАК У НОВИ САД

После завршеног инспекционог путовања у јужним крајевима Дунавске бановине, бан г. др. Бранко Кијурина вратио се синоћ у Нови Сад.

Ученик Трговачке академије покушао да изврши самоубиство у суботичком биоскопу за време претставе

Суботица, 10 јула. — У биоскопу „Авала“ покушао је да изврши самоубиство седамнаестогодишњи ученик Трговачке академије Фрањо Нађ, из Старе Кањиже. Нађ је пре два дана дошао у Суботицу, пошто се посвађао са својом мајехом, која станује у Кањижи. Због тога је одлучио да себи одузме живот, поготову што није имао сретстава за издржавање. У биоскопу за време претставе, пуцао је из флоберта на себе, али га је метак само окрзнуо по глави. Младић је одмах пренет у болницу, где му је указана помоћ. О случају су извештени његови родитељи у Кањижи.

„ДАН" НА ВОЈВОЂАНСКОЈ ЊИВИ

У Банату је почела косидба пшенице...

Изгледи за принос данас су бољи него што се предвиђало средином месеца маја

Петровград, 10 јула. — У Банату је отпочела косидба пшенице. Општа косидба на свим земљиштима и у свим општинама отпочеће тек средином ове недеље. Изгледи за принос у последње време су бољи него што су изгледали средином месеца маја.

Према информацијама Подунавско-потиског пољопривредног удружења, на висинским земљиштима принос ће бити знатно бољи него на низинским, где су усеви много страдали од поплаве и великих киша.

У висинским земљиштима у Банату очекује се просечни принос од 8—10 метрички центи по катастарском јутру, а у низинским од 5—6 мц. Свакако да су ове претпоставке само приближне, али се у сваком случају сматра да ће принос бити за 30 од сто мањи од прошлогодишњег. Овогодишњи влатови мањи су од прошлогодишњих, а уједно нема ни узгредних влатова, као ранијих година. У погледу квалитета изгледа да ће пшеница бити прилично добра, иако се позитивно још ништа не може тврдити. Сматра се да ће бити око 2 од сто уродице.

Узрок што ће принос ове године бити прилично слаб је дуга и хладна зима, затим велике пролећне кише, које су готово свугде у Банату изазвале рђу на лишћу.

Најбољи принос обећава врста пшенице банкут, док ће профилик, пагода и стара банатска пшеница дати слабији принос, јер су мање отпорне према временским непогодама. Стога је потпуно умесно што су власти препоручиле сејање банкутске пшенице. По свему изгледа да ће се идуће године у Банату сејати скоро искључиво банкутска пшеница.

Крајем ове недеље извршиће се пробне вршидбе у разним општинама Батачки резултати овогодишњег приноса. ната, те ће се већ знати приближно

Стање сунцокрета је засада задовољавајуће, те се предвиђа добра берба. Стање сунцокрета ове године је боље него прошле године у исто време.

Кукуруз засада није довољно развијен. Његовом развићу знатно су помогле кише последњих дана. Засада је још рано говорити о неким прогнозама.

Репицом су ове године у Банату биле засејане незнатне површине. Принос је био осредњи. Репица се из године у годину у Банату све мање сеје, јер њена производња последњих година није била рентабилна, углавном због разних штеточина.

Стање шећерне репе засада је врло добро. (Дан

Производња семена од луцерке и црвене детелине

Наша земља по својим природним условима врло је подесна за производњу семена од готово свих пићних биљака а нарочито луцерке и црвене детелине. Наше детелинско семе троши се врло много у земљи а извози се у још већим количинама у иностранство. Све северне земље у којима је сточарство јако развијено, те гајење детелине нарочито распрострањено, траже наше детелинско семе, јер у својим земљама не могу да произведу семе. Ове године тражња из иностранства била је огромна. Цене нашем семену врло су повољне, јер се наше семе сматра у иностранству као најбоље. Стога треба настојати да се култура луцерке и црвене детелине прошири не само у циљу производње сточне хране, већ да се и семе производи у што већим количинама.

Детелинско семе производи се на обичним или засебним површинама. Једно је важно: да се увек за производњу семена узима детелина у другом откосу. Ово ради тога што други откос пада у доба лета (јули) када има највише сунца за заметање, развијање и зрење семена. Тада се добије највећа количина семена, која је и доброг квалитета. Дакле, овај други откос детелине треба оставити да сазри. Зрелост семена познаје се по томе што цветне махуне добију жуто мрку боју а када се протрљају међу длановима распадају се на махуне и одваја се жуто сјајно семе. Овако зрело семе, односно стабљику треба покосити, оставити да се осуши, па предвече или рано изјутра (за време росе) покупити.

Вршидба детелине изводи се на нарочитим вршалицама, које се састоје од цилиндричног бубња од жице. Приликом вршидбе на овим вршалицама мора се прво на обичним вршалицама одвојити слама, па тек на овим специјалним истреса се семе из главица. У недостатку специјалних вршалица (које су скупе и могу се набавити једино задружним путем), вршидба детелине може се изводити и на обичним вршалицама, само треба брзину окретања бубња и ветра умањити.

Извршено семе мора се пречистити на нарочитим машинама, које одвајају семенчице једног опасног паразита зв. вилина косица. Ово чишћење апсолутно се мора извршити, јер неочишћено семе не сме се продавати пољопривредницима, пошто никада није сигурно да у њему нема вилине косице. Тек после нарочитог чишћења, вреће се пломбирају и семе пушта у продају. Овакву машину има Српско пољопривредно друштво у Београду и оно уз малу накнаду пречишћава семе. Такође ово друштво врши откуп непречишћеног семена, плаћајући врло добре цене, јер оно не иде за зарадом већ да унапреди производњу детелинског семена.

На једном јутру детелине може се добити 300 до 400 кг семена. А то значи, према прошлогодишњим ценама (неочишћено семе) 4—6000 дин. за свега један откос детелине.

Ради тога нека пољопривредници у Војводини ове године оставе што веће површине детелине за производњу семена, јер има пуно изгледа да ће идуће године семе детелине бити врло скупо. Куповаће га Немачка, Данска, Холандија, Француска, више него што су ранијих година куповала, јер је тамо производња овог семена (и уколико је могу) била сигурно занемарена.

Ж. МИЛОЈЕВИЋ

Болести домаћих животиња

ГЛИСТЕ се појављују у цревима домаћих животиња и оне су доста опасне. Добијају се кад стока пасе у мочварним ливадама и баруштинама. Једнако стока може да их добије узимањем воде. Обично изазивају малокрвност код животиња. Од глиста пате нарочито овце, козе, а често и коњи. Код оваца и коза у цревима има пантљичара а у стомаку глиста. Код коња су само округле глисте. Коњи могу од ових глиста, ако их има много, и да угину. Најбољи лек против глиста је терпентинско уље (давати по једну кашичицу), затим плави камен 1 од сто растворен у води (давати 25—50 грама). Ипак је најбоље звати ветеринара. Међутим, код оваца и коза, а нарочито код јагњаца, округласте глисте се појављују и у плућима, те изазивају велики помор. Код свиња се глиста такође појављује у цревима. Свиње омршави и има наступе падавице. Најбоље је свињу заклати. И код паса паразити у цревима изазивају наступе падавице.

ЗАЗУБИЦЕ долазе од нагомиланости крви испод непаца. Дешава се већином код коња кад им се зуби мењају. Код оболеле стоке уста треба испирати раствором стипсе а зазубице трљати сољу и сирћетом.

КАТАР ЦРЕВА је доста чест, нарочито код младунаца. Оболела ждребад познаје се по томе што слабије сиса, невесела је и стално лежи. Поред тога има пролив или затвор. Храну треба ради лечења смањити на пола. Једну сису треба измусти. Пре сисања виме треба добро опрати. Ждребету треба у уста сипати пола деци млаког рицинуса.

Др. мед. Славко Каменковић, срески санитетски референт, **Петровград**, улица Војводе Мишића бр. 2 (поред великог моста). Телефон 50. Ординира пре подне од 8—10, после подне од 3—5.

ПОДЛИСТАК »ДАНА«

РУМА И РУМЉАНИ У ПРОШЛОСТИ

Оснивање прве српске штампарије у Руми

Заслуга за оснивање прве српске штампарије у Руми припада др. Жарку Миладиновићу, а рад прве српске штампарије уско је везан за име Ђорђа Петровића, рођеног 1868 у Панчеву, новог Србина штампара у Руми.

Око 1900 године упознао се др. Жарко Миладиновић са тадањим фактором штампарије Трумић у Сремској Митровици, Ђорђем Петровићем. Петровић је желео да отвори своју модерну штампарију у Сремској Митровици или Старој Пазови. За ту његову жељу сазнао је др. Миладиновић, чија је политичка и национална делатност у то време почела да добија све већи значај. Једини је др. Миладиновић могао осетити од каквог би значаја било оснивање једне српске штампарије у Руми. Његови бројни прогласи српском народу у Срему, разне публикације; новине, брошуре, књиге — чекале су на неуморног Ђорђа Петровића да их он сложи, отштампа, а потом да преплаве читави српски Срем.

Ђорђе Петровић правилно је оценио значај предлога др. Миладиновића и брзо се решио да у Руми оснује прву српску штампарију, пошто је Рума у то време била центар политичког и националног живота читавог Срема. И 1902 године упути се Ђорђе Петровић у Пешту да купи нову штампарију, која је у Руми исте године отпочела са радом.

Оснивање нове српске штампарије прочуло се по читавом Срему. Са свих страна стизале су наруџбе и Петровић је постао роб свога позива све до своје смрти. Радио је неуморно и дању и ноћу. Сви локални штампарски послови за румски и све околне срезове поверавани су једино новој српској штампарији у Руми. Штампао је разне правне публикације др. Красојевића из Сремских Карловаца и др. Миладиновића, затим публикације српских медицинара из Руме, Ирига и других места, који су се налазили на студијама у Бечу. У његовој штампарији су штампани у оно време познати часописи: „Српска Домаја", „Забавна књига" и „Српски пчелар"; календари: „Рад", „Ратар", „Фрушкогорац" и „Враголан"; политички лист „Радикал" и недељни листови „Румске привредне новине" и „Српски гласник".

За Негована Ранитовића, из Суботишта, који је растурао српске књиге у народ, штампао је Петровић српске песме, за оно време у огромним количинама од 10—20.000 примерака свако издање, а „Сан Матере Божије" постигао је тираж сваког издања од преко 25.000 примерака.

Велики број српских народних календара, побожних књига и српских народних песама и приповедака слао је Петровић у великим количинама у Америку књижару Воји Јовановићу, који их је растурао међу наше многобројне исељенике настањене у држави Пенсилванији.

Штампарија Ђорђа Петровића у Руми брзо је заузела прво место међу српским приватним штампаријама у Срему. Овако неуморан рад упропастио је и онако нежно здравље Ђорђа Петровића. Умро је 1917 године. Рад је наставила његова супруга, која је штампарију продала 1928 године

После светског рата основана је у Руми нова штампарија „Венац", чији је власник Иван Цвејић и која је данас једина српска штампарија у Руми.

Пре оснивања српске штампарије, постојала је у Руми немачка штампарија Ане Вагнер, која је касније прешла у руке Роберта Венингера, који је и данас води.

Д. Б. СПАЈИЋ

Лековито деловање Рогашке минералне воде код жучних камена и кроничних упала жучног мехура треба пити четири пута на дан 100—200 гр. угрејане воде Донат. Брзо пити!

Rogaška slatina

Самоубиство неизлечивог алкохоличара у Петровграду

Петровград, 10 јула. — Јуче је извршио самоубиство петровградски лимар Фрања Шмидек, стар 48 година.

Када су јуче ујутру његова жена и ћерка отишле на пијацу, он се обесио о један конопац у стану.

Чим се вратила кући и ушла у стан, жена је опазила свога мужа обешеног, те је брзо пресекла конопац и дозвала лекара. Али њему више није било помоћи.

Пок. Шмидек није оставио опроштајно писмо, али се сматра да је самоубиство извршио због пијанства, пошто је био неизлечив алкохоличар.

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

У општини Хетин удавио се у Бегеју при купању 20-огодишњи Јован Токачи, који није умео добро да плива.

Претстојништво градске полиције у Петровграду казнило је са по пет дана затвора и по 1000 динара новчане казне петровградске пиљарице Виду Мирков и Емилију Штетни, што нису исталиле цене на својој роби.

Док се је купао у Бегеју, а одело оставио на обали у близини баште Пра шака, неко је из џепа капута Миодрага Орташевића, чиновника Народне банке у Петровграду, украо 2500 динара. Под нео је пријаву полицији.

Петровградска домаћица Агнеш Ботош, која станује у Тоше Јовановића ул. 48, пријавила је полицији да јој је неко са прозора украо јастук, у вредности од 150 динара.

ПОСЛЕ ТРОГОДИШЊЕ ПАУЗЕ

Ових дана поново је отпочео рад у одмотачницама Привилегованог а.д. Државних фабрика свиле у Н. Саду и Новом Кнежевцу

Претседник Управног одбора Друштва г. др. Милан Хорватски, помоћник министра финансија, о почетку рада друштвених фабрика

После паузе од више од три године ових дана отпочео је рад у одмотачницама (филандама) Привилегованог акционарског друштва Државних фабрика свиле у Новом Саду и Новом Кнежевцу. Тим поводом, у име Управног одбора Друштва претседник г. др. Милан Хорватски, помоћник Министра финансија, дао је једну изјаву о почетку рада друштвених фабрика. Г. др. Хорватски је рекао:

— Рад и резултати које су државне фабрике свиле дале за минулих 20 година створили су у привредним круговима лоше мишљење о фабрикама. Ово мишљење прихваћено је и о д шире јавности. Околност да је и главна државна благајна морала да интервенише исплаћујући гарантне бонове ранијим дирекцијама свиларства, као и потпуна обустава рада у фабрикама, учинила је да и надлежни у Министарству финансија приступе проучавању узрока ових неуспеха и њиховом отклањању. Као последица безизлазног, како финансиског, тако и техничког положаја фабрика свиле, дошло је оснивање новог акционарског друштва и промена управе.

ПРВИ КОРАК КА САНАЦИЈИ ДРЖАВНИХ ФАБРИКА СВИЛЕ

Први корак ка санацији државних фабрика свиле био је доношење Уредбе о свиларству од 2 септ. 1939 године, којом је основано Пирвилеговано акционарско друштво државних фабрика свиле у Београду, са акциским капиталом од 30 милиона динара, који је подељен на 30.000 акција по 1000 динара.

Половину капитала уписала је држава на тај начин што је за 15.000 акција предала новом друштву у сопственост и експлоатацију непокретности, постројења и инвентар државних фабрика свиле у Новом Саду, Новом Кнежевцу и Панчеву. Осталих 15.000 акција уписале су равномерно државне новчане установе и то: Државна Хипотекарна Банка, Поштанска Штедионица и Привилегована Аграрна Банка. Управни одбор друштва конституисао се 31 октобра 1939, а 28 новембра исте године преузео сва права и обавезе раније дирекције свиларства.

Наслеђе које је ново друштво примило врло је тешко, како у финансиском, тако и у техничком погледу. У недостатку пријемног биланса друштво је било принуђено да својом иницијативом путем званичних комисија изврши попис и процену целокупне активе и пасиве раније дирекције. Почетни биланс друштва овако израђен показивао је осетан вишак пасиве над активом.

„ИАКО ЈЕ НАБАВЉЕНА 1934 КОНАЧНИЦА НОВОСАДСКЕ ФАБРИКЕ СВИЛЕ БИЛА ЈЕ СТАРОГ МОДЕЛА“

Наслеђено техничко стање ни мало није било боље од финансиског. Већи део машинских постројења и других инсталација већ је давно био застарео или дотрајао и далеко од тога да омогући рационалан рад фабрика. Да би се добила бар приближна слика о затеченом техничком стању ових фабрика довољно је напоменути да фабрике нису радиле више од три године, а она у Панчеву девет година, да је новосадска коначница, иако набављена у 1934 години, старог модела и као таква неспособна за рационалну израду разних врста конца, да су постојећи разбоји подеснији за прераду памука но свиле и да је утрошак погонске снаге, благодарећи нерационалном коришћењу исте, био огроман и беспотребно тератио продукцију. Поред овога треба додати да фабрике нису располагале свима потребним апаратима за одређивање својства свиленог греза, без чега се данас не може ни замислити једна модерна фабрика свиле.

Исто тако за последњих 20 година ништа није предузимано да једина еминентно државна индустрија буде заштићена царином у полуфабрикатима.

ФИНАНСИСКА И ТЕХНИЧКА САНАЦИЈА ФАБРИКА

Нови Управни одбор Друштва приступио је одмах финансиској и техничкој санацији фабрика. Отписом дуга држави путем Уредбе о буџетским дванаестинама, постигнуто је изравнање почетног биланса. Утврђивањем планске обнове фабрика постигло се да су две филанде пуштене у рад под релативно повољним условима. Поред овога друштво је израдило један смишљени план рада који, углавном, има за циљ да се наше свиларство извуче из лутања, коме се добрим делом могу приписати сви ранији неуспеси.

Управни одбор донео је овај план имајући у виду специфичност прилика обзиром на рат у Европи. Суштина овог плана је, са једне стране, унапређење производње свилочаура, а тиме осигурање једног врела прихода сиромашних пољопривредника, а са друге стране, пак, подмирење потреба будућег тржишта, тј. индустрије полуфабрикатима. Овако постављен програм упућује нашу свиларску индустрију на сарадњу, а не на конкуренцију са факторима од којих целокупно наше свиларство у многоме зависи Суштина поменутог плана је задовољење домаће индустрије полуфабрикатима. Да би се ово постигло поред напред поменутог поставио се проблем оспособљавања постојећих фабрика за испуњење овог задатка у своју својој обимности.

МОДЕРНИЗОВАЊЕ ФАБРИКА СМАЊУЈЕ ТРОШКОВЕ ПРОИЗВОДЊЕ

Уз велике напоре Друштво је успело да савлада тешкоће око утврђивања планске обнове фабрика. Она се своди, углавном, на оспособљавање одмотачница (филанди) да производе первокласан грез. Ово је уједно и основни проблем друштва од чијег решења зависи успех ове индустрије. За обнову филанди долази у обзир једино Италија. У том циљу друштво је ступило у преговоре са италијанским фирмама које су у том смислу поднеле конкретне предлоге. Окончањем ових преговора приступиће се замени инсталације панчевачке филанде у целости, а новосадске и новокнежевачке у мери да се поправи квалитет њихових производа и смање трошкови производње. Спајањем фабрика у Новом Саду са градском електричном мрежом много је учињено у погледу рационалног погона.

Што се тиче искоришћавања даљих продуката свилочаура, Друштво је набавило потребне апарате за испитивање свиленог греза. Исто тако је друштво набавило и једну машину за конце свиленог греза, истина малу, јер се таква могла наћи на лагеру у швајцарским фабрикама, али зато технички потпуно савремену. Осим тога Друштво се налази у преговорима за набавку специјалних разбоја за свилу. Заменом, пак, инсталација панчевачке фабрике друштво ће моћи у потпуности да одговори програму истакнутим циљевима. Под овим се подразумева подмирење потреба домаћег тржишта у полуфабрикатима. У сврху овог Друштво је ступило у везу са претставницима домаће текстилне индустрије и вештачких фабрика свиле ради једног дефинитивног аранжмана који ће бити од узајамне користи. Исто тако Друштво је предузело све што је потребно да се уведе царина на полуфабрикате.

Благодарећи повољној коњуктури за пласман сировина и продуката фабрика ново друштво верује у брзо и рационално остварење поменутог програма, што ће, уствари, значити веће запослење домаћег радништва, помагање произвођача свилочаура и обезбеђење домаће индустрије сировинама и полуфабрикатима, што је, уосталом, све у складу са економским и финансиским интересима наше земље — завршио је своју изјаву г. др. Хорватски.

Злогласни варалица Петар Тот обесио се у полициском притвору у Дебељачи

Петровград, 10 јула. — У притвору у Дебељачи обесио се јуче Петар Тот, познати варалица из Горње Мужље, који је, као што смо јавили, ухапшен пре неколико дана и спроведен из једне жандармериске станице у другу ради саслушања због дела које је извршио. Ухапшен је у Павлову, те је оданде спроведен у Перлез, а жандармерија из Перлеза спровела га је у Дебељачу где је одузео себи живот.

—о—

Оглас лицитације

Управа Патријаршиског Двора у Срем. Карловцима расписује прву оферталну лицитацију у скраћеном року за генералну оправку Патријарашког Двора у Срем. Карловцима. Издају се зидарски, молерски, фарбарски, електричарски радови, инсталација водовода и централног грејања. Лицитација ће се одржати на дан 25 јула 1940 год. у 11 часова у канцеларији Управе у Срем. Карловцима. Кауција у износу од 5 од сто понуђене своте у готовом новцу, или у вредносним хартијама по берзанском курсу, полаже се истога дана до 10 часова.

Сва обавештења и предрачуни могу се добити у канцеларији инжињера Борђа Табаковића, овл. архитекта у Новом Саду (Дубровачки пут, бр. 7/II, тел. 24-91) уз наплату од 50 дин.

Понуђачи треба да поднесу документа о надметачкој способности, јер ће се сви радови уступити једном генералном предузимачу.

Срем. Карловци, 9 јула 1940, број 126-1940.

Из канцеларије Патријарашког Двора.

КОМУНАЛНА ТРИБИНА

Још о новој градској кланици у Новом Саду

Инж. г. Никола Плавшић одговара претседнику Инжењерске коморе инж. г. Стевану Радивојевићу

Инж. г. Стеван Радивојевић жели у своме чланку од прекјуче да обескрепи наводе мога чланка од 4 о. м. тиме што прелази на лични терен. На овоме путу је њега нећу следити, јер то није била сврха мога настојања, нити је наша јавност данас жељна сензација личних објашњавања. То треба препустити онима којима је потребно да се пред јавности баране или у помањкању сопствених дела себе сами похвале.

У моме чланку од 4 о. м. нема шта да променим или додам. Онај ко није умео да разуме садржај и интенцију, за тога тај чланак није био ни написан.

Радује ме што се је г. Претседник Инжењерске коморе подробно позабавио мојим чланком и врло вешто рашчланио садржину, да би могао доказати тачност својих тврдња.

Али пошто читалачка публика нема времена да сравни чланке стручне полемике, биће потребно цитирати извесне делове мога чланка у вези са неким тачкама одговора г. Радивојевића.

У првој тачци г. Радивојевић извадио је из мога чланка пут у Љубљану пре 10 година и томе још додаје пут који је обављен пре неколико дана у Осјек и Печуј. Спомиње планове које је израдила фирма Шкода и онда цитира моју примедбу о пристанку наших месара на кланичке таксе ради осигурања ануитета за отплату зајма нове кланице и на основу свега тога каже дословно: „Према изложеном види се ко износи произвољне податке и ко нетачно обавештава јавност“.

Е, сада да цитирамо само мали део мога чланка који се односи на предрадње за градњу нове кланице: „Равно је десет година, када је једно изасланство новосадске градске општине отпутовало у Љубљану, да на лицу места прегледа и испита рад једне за ондашње прилике модернизоване кланице. Али већ овоме путу претходио је двогодишњи рад око испитивања наших прилика за предградњу наше старе или градњу једне нове кланице у Новом Саду. Ради тога конзултовани су много пута најмеродавнији претставници нашег месарског савеза, заступници фабрика кланичних уређаја, више управа кланица наших других већих градова као и финансиски стручњаци ради могућности финансирања ове инвестиције.“ „После нашега пута у Љубљану ово питање никада није скинуто са дневнога реда, већ је настављено проучавање различитих нових уређаја и прегледани многи проспекти, те праћен развитак у сваком погледу, да не би ништа било пропуштено у моменту када дође до извршења овога рада“.

Нема сумње, могао сам извадити из градске архиве детаље свих ових навода и издати брошуру, али у информативне сврхе, у границама новинског чланка, нема потребе детаљнијем објашњавању. Ја ново изасланство у Осек и Печуј нисам ни споменуо, јер на томе путу стечена искуства још нису средјена нити проучена, а са произвољним податцима нисам навикао оперисати.

У другој тачци г. Радивојевић каже: „Тврдња да је врло мала разлика у цени између кланице за локалну потребу и експортне кланице није озбиљна“, а у моме чланку пише дословно: „Пошто град Нови Сад никада није имао намеру да гради једну експортну кланицу, то нису у том правцу извршене никакве предрадње нити су пројекти који су израђени за нову градску кланицу предвиђени за експортну кланицу. Наиме, чланкописац је изгубио из вида да постоји огромна разлика између кланице за локалне потребе и експортне кланице, у којој су предвиђене, осим редовних, и хладњаче са нижом температуром у сврхе похране меса за експорт“. Треба велика смелост из овога текста извући конклузију, која се мени импутира, наиме, да је врло мала разлика у цени локалне и експортне кланице, када сам баш противно тврдио.

Трећа тачка односи се на потребу постављања нових градских већника који су богати, и то г. Радивојевић не пориче.

У четвртој тачци, на моје велико запрепашћење, г. Радивојевић каже: „О преиспитивању порекла стеченог имања вероватно је инж. г. Плавшић примио алузију на мене.“ Ја сам у моме чланку дословно казао: „Да постоји закон о преиспитању порекла стечених имања појединих грађана, можда би неко чак и пристали да се врати стање у којем су вирилисти имали великог утицаја на решавање комуналних питања“. Жалим што сам морао чинити ову констатацију и врећа ме ово произвољно тумачење, јер уверавам инж. г. Радивојевића да се сматрам толико частан, да не бих рефлектирао на његов чланак, да бих сматрао да он спада у категорију људи који треба да се плаше закона о преиспитању порекла стечених имања.

У погледу пете тачке, која се односи на стање у Градском грађевинском одељењу, имам само толико да приметим, да је мој десетогодишњи рад на челу тога одељења обележен у актима градске архиве и у самом граду, те, да су били прихваћени моји предлози за реорганизацију, ја бих још данас био на челу тога одељења.

У шестој тачци инж. г. Радивојевић цитира своје идеје, на које му само честитам, али уједно и уверавам да по мом мишљењу то нису врлине, већ само дужности честита човека за које не треба монопол.

А сад ћу да одам г. Радивојевићу једну тајну. Мој предлог иде за тим да се безусловно изгради нова кланица, и то чим пре. Ова кланица у погледу кланичног уређаја треба да буде подесна за 100.000 становника овога града, без обзира на живину и свиње у дворištима оних који, по мишљењу чланкописца живе сеоским и салашким животом и не требају кланицу. Међутим, зграде треба да буду већ сада подигнуте са просторијама које одговарају потребама за град од 150.000 становника. Експортна хладњача мора бити сада осигурана.

За све ово су предрадње у потпуности извршене и исцрпљене, те ће се безусловно према постојећим законским прописима даље поступити. Да ли ћемо примити нешто из предатих понуда, или ћемо за извесне делове или за све радове расписати нову лицитацију мени је данас још непознато. Нисмо пророци, али имамо искуства и пуни смо идеала и идеја и ми, које себи инж. г. Радивојевић приписује, те нећемо при решавању овога питања нити фирму Шкодиних завода нити другу коју фирму уценити, нити ћемо дозволити да се уцена изврши на терет грађанства овога града.

Коначно, на неукусну примедбу у задњој алинеји уверавам г. претседника Инжењерске коморе: да бих радо прихватио хонорар за ефективан стручни рад и као градски већник, али, нажалост, морао сам се тога одрећи баш ради данашњега састава и стања градског грађевинског одељења, јер мој рад не би могао бити довољно ефикасан.

Инж. НИКОЛА ПЛАВШИЋ
градски већник

ФЕЉТОН »ДАНА«

ДЕРАН

Едуард Такер

Г-ђа Кнапс намргоди се када чу гласове дечака на пољани. Намести боље своје наочаре и погледа кроз кухињски прозор. Танке усне набраше се од љутине.

— А овако се вине не може! Нешто се мора урадити! Ти мангупи као да немају. другога посла већ да се цео дан играју по пољани!

Г-ђа Кнапс, која није имала деце никако их није могла трпети. Њихова граја парала јој је уши.

— Гори су од животиња, говорила је често.

Јуче је изишла на пољаницу и прекинула им је игру. И шта је тиме постигла? Деца су јој се смејала и подругивала.

— То није ваше поље, одговорила су у глас

И баш кад је мислила да затражи помоћ од полиције, лопта којом су се деца играла прелете преко ограде и удари у прозор. Стакло се разби у хиљаду комада.

Читав минут г-ђа Кнапс није могла доћи себи. Од љутине није могла ни речи проговорити. Затим брзо потрча на врата да види ко је то од њих урадио. Али кад је она изишла није било никога.

Кад би само могла једног од њих да ухвати! Платио би он за све!

— Госпођо!

Г-ђа Кнапс се окрете. Пред њом је стајао један риђокоси, прљави деран. Тип дечака, који је она највише мрзела.

— Опростите госпођо... то је моја лопта. Знате, нова је. Дајте ми је молим вас! Нисмо хтели да разбијемо ваш прозор. Ми ћемо платити.

— Недам лопту, повика г-ђа Кнапс, а затим продужи пискавим гласом:

— Шта? разбили сте ми прозор и још се усуђујете да дођете по лопту? Научићу вас памети! Када ми будете платили прозор добићете је натраг. А сад, одлази!

Уђе у кујну, узе лопту и метну је у орман... Дечко сигурно неће доћи, мислила је. Ипак ће морати да јави полицији да се спасе беде.

Сат доцније, баш кад је г-ђа Кнапс спремала чај, зачу се куцање на вратима. Г-ђа Кнапс изиђе да отвори и зачуди се када виде пред вратима риђокосог дечка

— Госпођо, ево иде мој тата, он ће вам оправити прозор. Баш ми је криво што смо га разбили, верујте, говорио је дечак скрушено вртећи капу у руци.

Г-ђа Кнапс погледа преко поља и опази једног човека како носи једно окно и иде њеној кући. Љутња јој донекле прође. Дечак је сигурно добио лекцију од оца и сад ће бити мирнији. И пошто јој је дечак обећао да ће бити у будуће пажљивији она му врати лопту.

Човек дође и г-ђа Кнапс му показа разбијени прозор. Док је он радио г-ђа Кнапс му је непрестано говорила грдећи децу.

Он јој је одобравао:

— Знам је то, госпођо, најбоље. Имам их четворо.

Г-ђа Кнапс и нехотице помисли: „Ако су и остало троје као ово, онда му заиста није лако“.

Када човек намести окно, приђе г-ђи Кнапс и затражи.

— Имате свега долар и по, толико кошта стакло и мој труд.

Госпођа Кнапс разрогачи очи.

— Шта? Зашто то ја да платим? Ваш је дечак разбио и ви то морате оправити.

— Боже, госпођо! откуд је то мој дечак, кад ми он рече да ме зове његова мати.

У судару трамваја у Суботици лакше је повређено седам лица

Суботица, 9 јула. — На путу према Палићу сударили су се трамваји, којом приликом је лакше повређено седам путника. Судар се десио око 20 часова, када су се грађани у великом броју враћали са Палића. Близу станице Радановац покварио се кабел трамваја, тако да се осветлење угасило и трамвај који је долазио из супротног правца налетео је на њега. Кочничар другог трамваја није приметио да на прузи стоје једна кола те је трамвај пуном брзином налетео на њих. После несреће намештеници нису смели ништа да предузму, док директор трамваја није дошао на лице места. Тако су путници морали сат и по да чекају на долазак директора. Због тога су многи путници пешке отишли у Суботицу.

Констатовано је да је трамвајска пруга у рђавом стању и да су потребне извесне оправке. Полиција је повела истрагу да утврди до кога је кривица за ову несрећу. (Дан)

СОМБОРСКА БЕРЗА

Сомбор, 9 јула.

ПШЕНИЦА:

Максимиране цене:

Бачка, Банат и Барања 230; Сремска и Славонска 227; Босна и Србија 224.

РАЖ: бачка 210—212.50.

ЗОБ: бачки нови 238—240, сремски и славонски 238—240.

ЈЕЧАМ: Сомбор околина 64—65 кг. 213—215; Сремски 213—215.

КУКУРУЗ:

Максимиране цене:

Бачки 170, Сремски 170, бели Бачки 180.

ПАСУЉ Бели, Бачки 2 % 440—450.

БРАШНО: 0гг и 0г 370—390; Бр. 2 342.5—362.5; Бр. 5 322.5—342.5; Бр 6 302.5—322.5; Бр. 7 272.5—292.5; Бр. 8 177.5—182.5.

МЕКИЊЕ: Бачке у јута врећама 167.5—170; Сремске 167.5—170; Сомбор стари без врећа 147.5—150.

ТЕНДЕНЦИЈА: Непромењена.

ПРОМЕТ Средњи

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

БИОСКОПИ:

РЕКС: Живот Емила Золе.

УРАНИЈА: Ка новим обалама и Париско девојче.

АПОЛО: Др. Роберт Кох.

ОДЕОН: У име закона.

РОЈАЛ: Гвоздена шака и Благо краља Соломона.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-29 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ЦПЕТРОВГРАД Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА Тел. 10.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 29 јуна до 5 јула

Апотека Ненадовић. Краља Петра ул. бр. 12. Телефон 23-95.

Апотека „Ралетић" (пређе Шиц), — Краља Петра II 2. Телефон 21-00.

Апотека Насл. Жигровића. Петроварадин.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођени су: Есад, син Ахмета Главовића, инкасанта, Е. Ц. и Катице Вијћен.

Венчања није било.

Умрли су: Удова Јулијана Сухамелирођ. Шмит, домаћица, ст. 80 год.

Госпођица **НИНА АНДРЕЈЕВА**
и
Инж. арх.
НИКОЛА ВОРОПАНОВ
венчаће се у недељу, 14 јула у 16 часова у војној православној цркви у Петроварадину.
Честитање у цркви.
Ово сматрати као позив.

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 10 јула.

ПШЕНИЦА; Бачка банатска и барања 78 2% 242, сремска и славонска 78 2% 239.

КУКУРУЗ: бели 192, жути 182.

Цене пшенице и кукуруза нотиране су са већ урачунатом маржом од 12 динара на основу Уредбе о максимирању цена и принудном откупу пшенице и кукуруза од 22 јуна 1940 год. (Службене новине бр. 141 од 24 јуна 1940 год.)

РАЖ: бачка и банатска 220—222.50

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 212.50—215.

ЗОБ: сремска 238—240, славонска 238—240.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 365—375, број 2 342.50 — 352.50, број 5 322.50—332.50, број 6 302.50—312.50, број 7 272.50—282.50, број 8 175—180; 0гг и 0г сремско и славонско 365—375, број 2 337.50—347.50, број 5 317.50 — 327.50, број 6 297.50—307.50, број 7 267.50—277.50, број 8 175—180.

ГРИС: бачка и банат без вреће 390—400.

МЕКИЊЕ: бачке и сремске 162.50—165, банатске 160—162.50.

ПАСУЉ: бачки и сремски, бели, без вреће 440—450.

МАСТ: у кантама по 25 кг. бруто за нето 1860—18..

ПРОМЕТ: 10 вагона пшенице, 1 вагон зоби и 12 вагона млинских производа.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Г. Живко Чичовачки, штампар из Сомбора, који је одлуком г. Бана постављен за новог управника штампарије Дунавске бановине, примио је данас дужност од досадашњег управника г. Димитрија К. Тодоровића. Г. Тодоровић је стављен у пензију.

Српски учитељски конвикт у Новом Саду јавља свима који су се јавили за овогодишње летовање да ће обе групе да се слију у једну која полази из Новог Сада за Омишаљ на Јадрану 15 јула о. г. Уједно јавља да има још неколико празних места да се попуне. За летовање у друштвеном дому, које ће трајати четири недеље, плаћају питомци конвикта и чланови са члановима својих породица дин. 700, а сви остали дин. 900. Моле се заинтересовани да се што пре пријаве.

Власнике паса упозорује Градско поглаварство да својим псима вежу значку о плаћеној псетарини за 1940 годину. Ако се који пас, приликом прегледа, нађе без значке казниће се његов власник двоструким износом редовне псетарине (таксе на псе). Преглед ће вршити органи Градског поглаварства и Управе полиције.

Нова аутобуска линија отвара се од 11 о. м. за Штранд. Полазна станица ће ће бити угао Љубљанске и Краља Петра Другог улице. Условна успутна станице биће угао Луја Бартуа улице, хотел Српски краљ. Аутобуси ће саобраћати сваког лепог дана од 9—19 часова. Такође је учестан саобраћај на линији Трг Ослобођења—Штранд.

Др. Јулка Косановић-Пивнички, специјалиста за болести уста и зуба, отворила је зубну ординацију у Генерала Васића бр. 14/I, ординира од 10—1 и 4—7.

Башта Парк хотела
Свако вече дансинг. — Домаћа дијетална и француска кухиња. Гостиљ

НОВОСАДСКИ ЕПИГРАМИ

Безмесни дани

Већина гурмана
Попуца од беса:
„О, црних ли дана!
Шта ћемо без меса?"

Други шире вести:
„Све ће добро бити!
Мање ћемо јести —
Више ћемо пити!"

Аб.

За претседника Задруге за штедњу и кредит општинских службеника изабран је поново г. Раденко Ракић

Јуче после подне одржана је редовна годишња скупштина Задруге за штедњу и кредит општинских намештеника. Скупштини је претседавао г. Раденко Ракић. Извештаји управног и надзорног одбора су примљени, а затим је дата разрешница старој управи. За претседника поново је изабран г. Раденко Ракић, а поред досадашњих чланова управе ушао је и г. др. Петар Адамовић, градски главни лекар.

Извештавам цењене муштерије да сам своју радњу **СИЕРА**-радио преселио у Пашићеву ул., бр. 1

Трамвај налетео на неопрезног таљигаша

Синоћ, око 21 час дошло је до тешке саобраћајне несреће на углу Темеринске и Каналске улице. Са својим колима хтео је да пређе преко трамвајске пруге таљигаш Јосип Ђеркић, око 50 година стар, у моменту када је из правца темеринске капије наишао трамвај број 52. Трамвај је налетео на таљиге, јер кочничар, који је у последњем тренутку приметио таљиге на прузи, није више могао да заустави кола. Од снажног удара Ђеркић је испао из кола. и том приликом претрпео тешке повреде. Санитетским колима он је одмах пренесен у Државну болницу, где су му лекари указали прву помоћ. Утврђено је да је до несреће дошло кривицом Ђеркића.

Кавана „Елит"
НОВ ВАРИЈЕТСКИ ПРОГРАМ
у 22·30 у башти
после поноћи у бару

ИЗДАЈЕ СЕ
меблирана соба за 250 дин. месечно. Краљевића Ђорђа 7. (1699)

Пронађен је леш Андраша Фарагоа

Јуче пре подне, око 10 часова, пронађен је леш једног младог мушкарца на обали Канала, близу Темеринске капије. Полиција је утврдила да је то леш Андраша Фарагоа, радника, 30 година старог, са станом на Сланој Бари, који је нестао пре два дана приликом купања у Каналу. Леш несрећног радника пренесен је у просектуру Државне болнице.

ПАЛАТЕ У ЦЕНТРУ БЕЗ БРОЈА

Пише нам један наш претплатник:

Станујем у центру Новог Сада. Може се рећи у најужем центру, у једној великој, модерној палати, али никако, и поред најбоље воље, не могу да Вам кажем тачно где. Боље речено нисам у могућности да вам јавим који је број куће Илије Огњановића улице у којој се налази мој стан. И наш кућевласник, на жалост, већ годинама није у могућности да сазна који број носи његова двоспратна палата. Распитивали смо се сви ми, заинтересовани, у Општини, али ни тамо нико не зна да нам то каже. А због тога, разумећете, ми, станари ове куће, имамо сваког дана грдних неприлика. Поручимо, тако, телефоном фијакер или такси да би брзо стигли до станице и ухватили воз и онда морамо, надугачко и нашироко да објашњавамо где се налази зграда у којој станујемо. Кажемо, тако, броја нема, али је виз-ави Спомен-дома. Кућа је лепа, велика, двоспратна, са по четири прозора на сваком спрату, али броја нема. А у Општини нико не зна када ће добити број. Ви ћете ми, можда, саветовати да сами ми станари ове куће напишемо број, али одмах могу да вам кажем да то није могуће. Почели смо ми да бројимо од почетка улице све куће редом, али нас једна збуњује. Није, наиме, извесно да ли је кућа или шупа. И због тога никако не знамо да ли наша кућа треба да добије број 27 или, можда, 25. У сваком случају надам се да ће се сада наћи неко од надлежних у општини да нареди да нам се да број куће, ако ни због чега другог, а оно бар да би нас градски разносачи могли наћи када град буде тражио од нас наплату кулука...

С.

Почео је откуп вуне у Петровграду, Новом Бечеју и Великој Кикинди

Петровград, 10 јула. — У Петровграду је отпочела са радом Призадова станица за откуп вуне. Откуп у Петровграду траје два дана, у Новом Бечеју од 11 до 13 о. м. и у Великој Кикинди од 15 до 17 о. м.

Откуп вуне отпочео је месец дана после доношења Уредбе о регулисању откупа домаће вуне. Ова Уредба, као што је познато, предвиђа да сву домаћу вуну откупљује Призад, који је затим продаје текстилној индустрији. Досада су произвођачи одмах после стриже вуну продавали трговцима. Како нова Уредба не осигурава трговцима и препродавцима задовољавајућу зараду, ови су искључени из овогодишњег откупа вуне.

Незгодно је што откуп вуне није отпочео одмах после стриже, јер на овај начин произвођачи нису могли нигде да уновче вуну пре жетве, када им је новац био најпотребнији. О овоме би убудуће требало водити рачуна.

Јуче је коначно, на вишекратно ургирање пољопривредних организација, отпочео откуп вуне.

Призад је поставио откупне станице које у сремским местима врше откуп вуне од произвођача на територији до[illegible] Беза.

[illegible] произвођачи су дужни да донесу вуну у место где се врши откуп. Вуна мора бити сува, чиста и без икаквих примеса. У смислу уредбе откупљује се по овим ценама: непрана вуна: мерино. 55—60, полумерино 45—50, цигаја 38—40, стогош 36—38, раменка и сви други неспоменути типови 34—36 дин. за 1 кг.; вуна купана на овцама 30 од сто више од наведене цене.

Пре него што произвођачи донесу вуну на откуп, дужни су да у надлежном општинском поглаварству изваде писмену потврду о томе колико имају оваца, т. ј. да ли је вуна властитог производа. Ту потврду морају предати приликом откупа. Ово због тога што Призадове откупне станице неће вршити откуп од трговаца и агената. Општине ове потврде издају бесплатно. Откупна станица није дужна да преузме вуну која није сва и има примеса, али не сме да врши никакве одбитке у тежини или новцу и дужна је да плаћа одређену цену. Откупна станица дужна је да изда сваком продавцу обрачун и платну вредност откупљене вуне, а вуну да плати одмах у готовом.

Подунавско - потиско пољопривредно удружење у Петровграду упозорава произвођаче да се благовремено распитају код своје општине где се и када врши откуп. (Дан)

РОЈАЛ

Сензационалан дупли програм

1. Гвоздена Шака
2. Благо краља Соломона

ОДЕОН

Најузбудљивији филм који се до сада могао видети

У име закона

ДОДАТАК: Најновији журнал

АПОЛО

ЕМИЛ ЈАНИНГС у филму

Др. Роберт Кох

РЕКС

ПАУЛ МУНИ у свом најбољем филму

Живот Емила Золе

УРАНИЈА

Дупли програм

1. Ка новим обалама
Зара Леандер, Вили Вргел

2. Париско девојче
Лили Понс, Цен Рајмонд

СПОРТ

Велики спортски догађај у Суботици

На великом соколском стадиону

Грађански и Рапид

играју данас одлучну утакмицу за улазак у финале малог СЕ купа

Као што смо јуче јавили Суботичани ће данас имати прилике да виде игру нашег првака и одличног букурештанског Рапида, у борби за улазак у финале Малог СЕ купа. Све до последњег момента није било рашчишће но питање да ли ће се ова утакмица уопште одиграти јер су се биле пропеле вести да је румунски савезни капитен забранио одлазак Рапида из Букурешта, због претстојеће међународне утакмице Румунија—Немачка, која се игра у Франкфурту 14 о. м. Те су се вести показале као тачне али је Рапид ипак добио дозволу за одигравање ове утакмице, те је јуче увече његова екипа кренула за Суботицу.

Тим Рапида, који у Суботицу долази без Шипоша, наступиће у саставу: Радулеску, Сливац, Ленгериу, Винтила, Рашинару, Молдовеану, Богдан, Шико, Баратки, Гаврилеску и Ауер. Грађански ће наступити са истим тимом који је играо у Букурешту, једино ће место повређеног Велфла играти Плеше. Антолковић који је такође повређен моћи ће да игра.

Целокупна спортска јавност у Суботици и у околини заталасана је данашњим великим спортским догађајем. Све је у знаку сусрета између два велика клуба, тако да се очекује да ће велики соколски стадион имати рекордну посету. Већ у току јучерашњег дана у Суботицу је стигао велики број истакнутих спортских функционера ХНС-а из Загреба, а данас стижу многи угледни спортски радници и из других наших градова, као и велики број спортиста из ближе и даље околине Суботице.

Резултати утакмица словачких клубова за пехар

У недељу су одигране три утакмице за пехар словачких клубова. СК Татра је у Кисачу дочекала Штефаника и победила га са резултатом 3:1. Утакмицу је судио г. Добошински. У Бачком Петровцу играли су Трговачка омладина и Славија. Победила је Трговачка омладина са резултатом 1:0; судија г. Брамбергер. Трећа утакмица одиграна је у Гложану између Њитре и Словачког. Њитра је успела да порази Словачког са резултатом од 8:0. Утакмицу је водио г. Бухајмер.

—о—

У пари реда...

Спортске вести са свих страна

Сензационално је одјекнула вест да се Хунгарија, првак Мађарске, распушта. Према тој вести, клуб се распушта због тога што нема материјалних средстава за даљи опстанак и рад.

Тениска утакмица Немачка — Италија у Берлину завршена је победом Немачке са 5:1.

Између НАК-а и Београдског омладинског СК-а одиграна је тениска утакмица, која се завршила нерешено, 3:3; у пинг-понгу играчи БОСК-а победили су са 5:2

Пријатељска утакмица између ЈАКа (Бачка Топола) и суботичког Спорта завршена је нерешено, 3:3 (2:0). Док је у првом полувремену ЈАК био надмоћан и сигурно водио, после одмора Суботичани су се поправили те су успели да до краја изједначе резултат.

У Оџацима је одиграна пријатељска утакмица између СМТЦ-а и Оџачког СК-а. Победили су гости са резултатом 3:2 (1:0).

Обилић и комбиновани тим Спарте (Фекетић) играли су у Пашићеву пријатељску утакмицу, која је завршена победом Обилића са 3:0 (2:0).

Тенис

Леп успех новосадских јуниора у Старом Бечеју

Стари Бечеј, 9 јула. — У недељу је овде одржан пријатељски сусрет између новосадског Лаун тенис клуба и старобечејског Тенис клуба. Пре подне је одиграно пет мечева и то: четири јуниорска сингла и један дубл. Јуниори Новог Сада успели су да победе са 4:1. Технички резултати су ови: Хуберт (Нови Сад) — Балинт први (Ст. Бечеј) 6:0; 6:2, Медаковић (Нови Сад) — Балинт други (Ст. Бечеј) 6:1; 6:2, Фајт (Нови Сад) — Тенер други (Ст. Бечеј) 6:4; 6:4. Летић (Нови Сад) — Тенер први (Ст. Бечеј) 6:4; 6:4 и дубл Балинт први, Тенер други — Фајт, Летић 6:3; 3:6; 6:4.

После подне играни су егзебициони мечеви. Новосађани су добили 2, Старобечејци 1 а два су остала недовршена. Свим тениским утакмицама у току дана присуствовао је леп број гледалаца.

Југославија (Јабука)—БАСК (Београд) 1:1 (1:0)

Панчево, 10 јула. — По великој врућини одиграна је на игралишту Јединства, пријатељска утакмица између лигашког тима Баска, из Београда и полуфиналисте за улазак у Српску лигу Југославије, из Јабуке. Утакмица се завршила са резултатом 1:1.

Игра коју је приказао Баск, задивила је све присутне. Цео тим функционисао је одлично, тако да није било ни једног слабог места.

Југославија, ни мало није заостајала иза свога противника. По приказаној игри и ситуацијама пред голом требала је да победи. Можда ће се ова два противника, ускоро, поново састати, у борби за улазак у Српску лигу.

Голове су дали: за БАСК, Димитријевић, а за Југославију, Деменди.

Судија г. Петровић добар.

Ђ. Пантелић

ЗАНИМЉИВОСТИ

46 КГ. ВУНЕ ПОЈЕДЕ ПОТОМСТВО ЈЕДНОГ МОЉЦА ЗА ГОДИНУ ДАНА

Мољци су мали лептирићи који у топло годишње доба излетају по тамним местима, али многи (нарочито женке) заостану зими у грејаним становима. Женке остављају до 50 ситних јаја у крзнима, вуненим оделима, перју и др. а из јаја се излегу мале ларве које се хране поменутим материјама и тако најчешће оштећују предмете учине неупотребљивим. Ларве после извесног времена пређу у стање мировања (претварају се у лутке) и после тога се развијају у лептире. Ови се лептирови даље множе, тако да годишње произведу 3—4 генерације. Израчунато је да потомство једне мољчеве женке може да уништи годишње 46 кг. вуне.

Мере предострожности против мољаца су ове: вунене и кожне ствари потапају се у једну „безбојну боју", која је позната под именом „Ојлан", и сигурно штити ткање од мољаца. Вуна помоћу тог препарата изгуби укус за мољце. То се данас ради у свим текстилним творницама.

НОВА РАДИО СТАНИЦА У ГРЧКОЈ

Радио станица у Атини (Грчка), која има јачину од 15 киловата, треба на основу уговора, који је недавно склопљен између грчке владе и познатог немачког предузећа Телефункен (које је станицу и градило), да се појача на 70 киловата. По овом уговору појачана радио станица треба још у току ове године (почетком зиме) да отпочне са емисијама, тако да ће се она добро чути на подручјима око источног дела Средоземног Мора.

Са техничке стране предвиђене су нарочито занимљиве новости, које ово предузеће примењује, код изградње радио станица као и преправке односно појачавања већ постојећих. Предвиђено је, да се појачана радио станица пребаци на таласну дужину од 466.6 м која јој је додељена по плану израђеном у Монтроу. Сада станица ради на таласној дужини од 499.6 м.

МАЛИ ОГЛАСИ

ДРУГА ГРУПА

одраслих и деце одлазе у Макарску 15 о. м. Пријавити се код Гизи Фај, Танурџићева палата III/19 (1683)

ТРИ ВЕЛИКЕ СОБЕ

кујна, шпајз и остало за издавање. Фрушкогорски пут бр. 1. (1636)

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА

са јутром винограда, погодно за зидање виле у Сремској Каменици, Светозара Милетића 36. (1687)

МЛАДА ДЕВОЈКА

тражи запослење у посластичарници или у којој другој радњи. Адреса у Администрацији листа. (1656)

ТРАЖИМ ГОСПОЂИЦУ

која говори српски, евентуално и немачки — уз моју 10-годишњу ћерку за поподневно запослење. Адреса у администрацији листа. (1692)

КАНЦЕЛАРИСКИ ПОСАО

или инкасирање примио бих, односно да преписујем код куће на својој писаћој машини. Адреса у администрацији. (1689)

ЗБОГ ОДЛАСКА ИЗ НОВОГ САДА

продајем: луксузну салон гарнитуру махагони стил Бидермајер, комплетну спаваћу собу масивну отворене боје, луксузну ручаоницу од тврдог дрвета, Вертхајм касу, пианино, празна винска бурад и каце, казета за 12 особа чисто сребро есцајг, и још много других ствари и намештаја. Преглед сваког дана од 8—12 часова код продавца Душана Монашевића, Пашићева 9, Нови Сад (1694)

ИЗДАЈЕ СЕ

мешовита трговина са целим инвентаром. Упитати: Зринска ул. 11, Петроварадин. (1698)

СТАРИ ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛ

добија се уз најповољније услове. Упитати: Краља Петра II, број 68 (бивша полиција) (1607)

Власник за ДАН к. д.: Лазар АТАНАЦКОВИЋ, Краља Петра I, 9. Ротациона штампа: ДАН к. д., штампарско-издавачко предузеће, Краља Александра, 7